

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Volkovou ve věci

žalobkyně: **X. D.**
státní příslušnost Čínská lidová republika
t. č. Pobytové středisko Havířov, Na Kopci 5,
735 64 Havířov-Dolní Suchá
zastoupena Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
sídlem Poděbradská 5, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2024, č. j. OAM-842/ZA-ZA11-HA08-2024, o udělení mezinárodní ochrany,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 13. 8. 2024, č. j. OAM-842/ZA-ZA11-HA08-2024 se **ruší** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně žalobou ze dne 3. 9. 2024 brojila proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 8. 2024, č. j. OAM-842/ZA-ZA11-HA08-2024 (dále též jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“).

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M. P.

II. Napadené rozhodnutí a související skutkové okolnosti

2. Ze správního spisu krajský soud zjistil, že žalobkyně dne 27. 6. 2024 podala žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Při poskytování údajů k žádosti o mezinárodní ochranu dne 2. 7. 2024 uvedla, že je rozvedená a má dvě děti, které žijí s jejich otcem v Číně. Vyznává Církev Všemohoucího Boha, o politiku se nezajímá. Dne 20. 6. 2024 odjela z Číny. Cestovala vlakem do Pekingu a odtud letěla přes Dauhá do Prahy. Na území České republiky vstoupila dne 21. 6. 2024 na základě cestovního dokladu platného do 8. 8. 2033. Má pouze české turistické vízum. O mezinárodní ochranu žádá poprvé, je to pro ni cesta k pobytu ve svobodné zemi. Z vlasti utekla, protože se bojí pronásledování kvůli náboženskému přesvědčení. Z Číny odcestovala, aby jí nehrozilo pronásledování.
3. Do protokolu o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 2. 7. 2024 žalobkyně uvedla, že má základní vzdělání, živila se jako šička oblečení. Následně popsala důvody pro opuštění vlasti. Pas si vyřídila v roce 2023 a v roce 2024 se definitivně rozhodla opustit Čínu. Hrozilo jí pronásledování z náboženských důvodů. Čína potírá některá náboženská hnutí, která jsou považována za nelegální, a žalobkyně je členkou jednoho z nich. Vyřizování víza proběhlo bez potíží, ale měla velké obavy, nebylo to jednoduché rozhodnutí. Samotné vycestování proběhlo taktéž bez potíží. Z internetu zjistila, že Česká republika je svobodná země, viděla také fotky, kde byla spousta kostelů, proto se rozhodla odcestovat do České republiky. Osvětlila principy vyznávaného náboženství – členové jí vyznívané církve věří v Boha, studují posvátné texty a schází se ve skupinkách (2-5 lidí), aby sdíleli svoji víru. K církvi se přidala v roce 2009 skrze jednu spolužačku. Bývala vedoucí skupiny, iniciovala tak setkání, která i vedla. Popsala, jak víru v Číně praktikovala a jak probíhají setkání. Setkávání navštěvovala od roku 2009 dvakrát týdně. Uvedla, že církev má mnoho členů, nejsou pouze v Číně. Církev nemá sídlo, je to pouze síť věřících osob. Má za to, že nemá ani žádného představitele, je bez hierarchie. Jako vedoucí skupiny byla vybrána na základě volby. Církev má více představených., rozšířila se např. do USA, žalobkyně se však zahraničních misí neúčastnila. Dále vyjmenovala klíčovou literaturu, speciální symboly církve a základní pravidla. Církev má také aplikaci, kterou si stáhla v České republice. Uvedla, že pronásledování se týká všech členů církve. Problémy kvůli náboženskému vyznání neměla, ale lidé z jejího okolí byli kvůli jejich víře zatčeni, nebezpečí tak hrozí všem. Je v neustálém strachu, že musí skrývat svou náboženskou identitu. V říjnu 2014 byli zatčeni souvěrci z jejího blízkého okolí, ona sama byla málem zatčena několikrát. Byla vyfocena na setkání a její fotografii si prohlížel policista. Později ji někdo udal, ale nebyla doma, a proto k jejímu zatčení nedošlo. Vycestovala až nyní, neboť ji to dříve nenapadlo. Slyšela ale, že lidé v okolí utíkají, a tak se taktéž rozhodla k odjezdu. Zopakovala, že nikdy nebyla zatčena, ale zatýkání je čím dál častější, problémy církve se státními orgány se stupňují. V České republice se zatím žádného setkání neúčastnila, neví, zda se zde nacházejí osoby stejného vyznání.
4. Při seznámení se s podklady pro rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany dne 16. 7. 2024 se žalobkyně s podklady seznámila a následně doplnila, že v říjnu 2023 byla v bytě s dalšími křesťankami, jiné ženy je nahlásily, když zjistily, že jsou křesťanky. Utekla oknem a souvěrkyně byly zatčeny. Tento příběh neuvedla dříve, protože si na něj při pohovoru nevzpomněla.

5. Žalovaný v rámci správního řízení shromáždil tyto podklady: Informace OAMP, Čína, Bezpečnostní a politická situace v zemi ze dne 24. 1. 2024, Zprávy Ministerstva zahraničních věcí USA ze dne 20. 3. 2023 – Zpráva o dodržování lidských práv za rok 2022 ze dne 21. 3. 2024 a Čína – Informace Australské vlády ze dne 22. 12. 2021.
6. Napadeným rozhodnutím žalovaný neudělil žalobkyni mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. V odůvodnění vysvětlil, že tvrzeným důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je obava žalobkyně z pronásledování a případného zadržení z důvodu, že je příslušnicí náboženské menšiny – Církve Všemohoucího Boha. Co se týče důvodů udělení mezinárodní ochrany pro uplatňování politických práv a svobod ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu, žalovaný konstatoval, že žalobkyně během správního řízení neuvedla žádné informace o tom, že ve své vlasti vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, pro něž by byla azylově relevantním způsobem pronásledována. Žalobkyně uvedla, že nikdy nebyla členkou žádné politické strany, podobného uskupení či hnutí, nijak se politicky neangažovala. Negovala jakékoli potíže s domovskými orgány, státní mocí nebo bezpečnostními složkami, neuvedla nic, co by žalovaného vedlo k závěru, že by byla ve své vlasti v souvislosti s uplatňováním politických práv či svobod vystavena jakémukoliv jednání podřaditelnému pod pojem pronásledování.
7. K neudělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu žalovaný sdělil, že nedovodil, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo pronásledování pro její rasu, pohlaví, náboženství, národnost, příslušnost k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Žalovaný na základě informací o situaci členů náboženských menšin v Číně konstatoval, že protestantští věřící se obecně mohou stát terčem negativního jednání ze strany čínských státních orgánů či bezpečnostních složek. Žalovaný se dále v souladu se zákonem o azylu zabýval skutečností, zda sama žalobkyně byla během svého života ve vlasti pronásledována ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu ze strany čínských státních orgánů pro svou náboženskou příslušnost, případně zda může mít v případě návratu do vlasti odůvodněný strach z pronásledování, přičemž žádnou z těchto skutečností neshledal. Žalovaný zdůraznil, že žalobkyni čínská policie nikdy nezadržela, nevyslýchala, neuvěznila pro její náboženské smýšlení, nebyla a ani není trestně stíhána. Žalobkyně sice opakovaně hovořila o tom, že se obávala policie, přesto kromě změny adresy bydliště, a to většinou v rámci jedné provincie, nečinila žádná jiná speciální opatření a nebyla ze strany policie či jiných složek nalezena či dokonce zadržena. Žalobkyně rovněž hovořila o zatýkání jejích souvěrců, avšak ona sama se terčem jakéhokoliv podobného jednání nestala, přestože je věřící osobou od roku 2009. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně pouze využila znalostí o problematice pronásledování příslušníků některých náboženských menšin v Číně, aby tak vygradovala svůj azylový příběh a vytvořila údajné obavy z návratu do vlasti, přestože ona sama nikdy ohrožena nebyla. K obavě z pronásledování žalovaný uvedl, že žalobkyně mohla využít vnitřního přesídlení. Následný bezproblémový let s platným cestovním dokladem prokazuje, že pro policii zájmovou osobou nebyla. Pokud by se žalobkyně skutečně obávala reálného zatčení, vybrala by si jiné letiště než to, které má nejmodernější technologii k identifikaci cestujících. Žalovaný dále konstatoval, že žalobkyně chtěla žádosti o mezinárodní ochranu legalizovat pobyt na území České republiky. Shrnutí, že pokud by čínské orgány skutečně a reálně pronásledovaly žalobkyni kvůli její víře, pak by měly po dobu jejího života dostatek času, prostoru a právních (i mimoprávních)

prostředků, které by mohly účinně využít. Žalovaný nepopírá, že by Čína byla zemí s vyspělou demokracií či vysokým stupněm dodržování lidských práv, nicméně toto obecné konstatování pro udělení azylu nestačí. Dospěl k závěru, že žalobkyně nebyla vystavena pronásledování ve smyslu § 2 odst. 4 zákona o azylu.

8. Žalovaný v napadeném rozhodnutí neshledal ani důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu, neboť žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny. Žalovaný dále posoudil důvody pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, zabýval se rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobkyně a s přihlédnutím k jejímu věku a zdravotnímu stavu došel k závěru, že životní situaci žalobkyně nelze považovat za mimořádnou a její případ není případem zvláštního zřetele hodným, jak to vyžaduje § 14 zákona o azylu, proto jej neudělil.
9. Žalovaný závěrem posoudil, zda žalobkyně splňuje důvody k udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Žalovaný nenalezl žádné skutečnosti, na základě kterých by mohla žalobkyni hrozit v případě návratu do vlasti vážná újma formou trestu smrti nebo poprav. K obavám žalobkyně z perzekuce ze strany čínské státní moci z důvodu jejího členství v zakázané náboženské skupině žalovaný opakovaně uvedl, že ačkoliv byla žalobkyně příslušnicí Církve řadu let a svou víru vyznávala, nikdy nebyla zadržena či dokonce vězněna ze strany státních orgánů, byť hovořila o zadržování svých souvěrců. Tvzení žalobkyně, že byla „málem zadržena“ je v kontextu jejího vyjádření pro žalovaného jasným důkazem, že v zemi jejího původu nebyla nijak dotčena její lidská práva. Žalobkyni byl vydán cestovní doklad s biometrickými údaji a odcestovala oficiálně z mezinárodního letiště, což svědčí o naprostém nezájmu státních orgánů o osobu žalobkyně. K obavám žalobkyně z pronásledování a nebezpečí vážné újmy v případě návratu do vlasti žalovaný uvedl, že toto považuje za čistě hypotetickou spekulaci. Žalovaný konstatoval neexistenci důkazů o systematickém týrání včetně zadržování a špatného zacházení s neúspěšnými žadateli o azyl, kteří se vracejí do Číny. Dodal, že jakékoliv informování země původu o azylovém řízení je vyloučeno. Podle žalovaného jsou obavy žalobkyně z návratu do vlasti neopodstatněné. Čínské státní orgány sice disponují důmyslným, značně rozvinutým systémem sledování obyvatelstva, určeným pro společenskou kontrolu, nicméně vycestování ze země a vstup do země podléhá přísné regulaci. K tomuto žalovaný vysvětlil fungování technologie sledování lidí. Žalobkyně však nespadá pod skupinu osob, jejichž pohyb by měla čínská vláda omezit. Disponuje pasem a při vycestování problémy neměla. Žalovaný dospěl k závěru, že žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.
10. Žalobkyně nesplňuje podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b zákona o azylu za účelem sloučení rodiny. Proto žalovaný doplňkovou ochranu dle § 14a a § 14b zákona o azylu neudělil.

III. Obsah žaloby

11. Žalobkyně brojila proti napadenému rozhodnutí žalobou, jelikož jej považovala za vadné, vnitřně rozporné, nepřezkoumatelné. Vydání napadeného rozhodnutí předcházelo nezákonné správní řízení zatížené vadami, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v potřebném rozsahu. Žalovaný nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobkyně a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo.

Následně shrnula její důvody žádosti o mezinárodní ochranu. K tomu uvedla, že i přes to, že žalovanému sdělila podrobné informace o sobě a o svém pronásledování, žalovaný se nechtěl věnovat podrobnému zjištění hrozeb.

12. Žalobkyně namítla, že se žalovaný řádně nezabýval možnostmi udělení azylu dle § 12 písm. a) zákona o azylu s odkazem na to, že žalobkyně nebyla politicky aktivní. Žalovaný nepřiměřeně zúžil tento termín na politickou aktivitu v užším slova smyslu (např. členství v politické straně), přestože tímto termínem jsou myšlena politická práva a svobody dle čl. 43 Listiny základních práv a svobod, tedy i právo na svobodu projevu a svobodu sdružovací. Žalobkyně uvedla řadu příkladů, kdy došlo ze strany státních orgánů země původu k zásahu do shora uvedených práv. Zásadní je skutečnost, že náboženské uskupení, jehož členkou je žalobkyně, bylo označeno za zakázaný kult. Nadto žalobkyně zřetelně objasňovala, že samotný postih jejího náboženství má souvislost s politickým režimem v Číně.
13. Žalobkyně dále namítala, že splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný zaujal chybný závěr, že žalobkyně nebyla v minulosti pronásledována, neboť žalobkyně hovořila o nemožnosti otevřeně praktikovat své náboženství, o násilí a výhrůžkách, o komunistické kampani ohledně udávání křesťanů. Hovořila také o tom, že ji konkrétně hledala policie v místě bydliště a že hodně jejích spoluvěřících bylo zatčeno. Tvrzení o absenci jakéhokoli negativního policejního jednání vůči ní se rozchází s obsahem správního spisu. To, že před svým odchodem žalobkyně nebyla pronásledována, samo o sobě neznamená, že se nemůže odůvodněně obávat pronásledování. Dostupné informace o zemi původu jednoznačně vypovídají o tom, že náboženská svoboda není v Číně respektována. Žalovaný tak nesprávně vyhodnotil existenci odůvodněného strachu žalobkyně z pronásledování. Žalobkyni ve vlasti hrozí újma, která dosahuje intenzity pronásledování. Upozornila na ustanovení čínského trestního zákoníku, který zakotvuje postih za členství a aktivitu v zakázaných církvích. Dále uvedla, že již vypověděla, že byla opakovaně hledána čínskou policií a není tak jasné, z čeho žalovaný usuzuje absenci kontaktu ze strany bezpečnostních složek. Ve správním řízení taktéž hovořila o nutnosti žít v úkrytu, strachu ze zatčení a psychickém utrpení. Její život tak byl přímo zasažen negativním jednáním policie vůči nejbližším spoluvěřícím. Dodala, že právě právních i mimoprávních prostředků k zadržení, na které žalovaný odkazuje, se žalobkyně obávala, a proto zemi opustila. Dle žalobkyně žalovaný v napadeném rozhodnutí implicitně připouští, že obavy z pronásledování měla, neboť se dle žalovaného mohla pronásledování vyhnout přesídlením. Žalovaný přitom nijak nevysvětlil, ve kterých provinciích by hrozba trestního stíhání byla menší než v domovské provincii žalobkyně.
14. Žalobkyně dále namítala, že se žalovaný nijak nevypořádal s otázkou, zda sama příslušnost k Církvi Boha Všemohoucího nezakládá odůvodněné obavy z pronásledování. Vytkla žalovanému závěr, že by měla pouze využít znalostí o pronásledování náboženských menšin k udělení azylu. Tato otázka není v napadeném rozhodnutí vyřešena, žalovaný pouze uvedl, že žalobkyně nebyla v minulosti vystavena aktům, které lze kvalifikovat jako pronásledování. Přitom z informací o zemi původu použitých v rámci správního řízení vyplývá, že členové zakázaných křesťanských církví jsou pronásledováni, vězněni a mučeni.
15. Žalobkyně zdůraznila, že přestože nebyla schopna v rámci správního řízení doložit žalovanému konkrétní důkazy, její výpověď je věrohodná a vnitřně konzistentní. Bylo proto povinností žalovaného aplikovat důkazní standard přiměřené pravděpodobnosti a zásadu

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

v pochybnostech ve prospěch žadatele o mezinárodní ochranu, což žalovaný neučinil. Fakt bezproblémového vycestování ze země původu sám o sobě nezpůsobuje nevěrohodnost žádosti o mezinárodní ochranu.

16. Z uvedených důvodů žalobkyně navrhovala, aby krajský soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
17. Zástupce žalobkyně předložil soudu také originální podání žalobkyně (doplnění žaloby), ve které žalobkyně podrobně popsala svůj azylový příběh. Vysvětlila, že bezproblémový průběh cesty z mezinárodního letiště do České republiky neznamená, že nebyla pronásledována. Před odjezdem ze země zažila několik zatýkacích akcí, nikdy se neodvážila veřejně vyjádřit svou víru a stále žila na útěku. K tomu popsala úskalí, která v Číně přináší víra v Boha a následně popsala také přímé (a podrobné) zkušenosti se zatýkáním, kterému unikla. Při vyřizování pasu měla obavy. Zdůraznila, že přestěhování na jiné místo její situaci nevyřeší. Dodala, že se již musela několikrát přestěhovat v rámci provincie a když se přestěhovala, tak musela čelit zatýkání. V roce 2014 byly zatčeny její sestry, proto se bála, že by ji mohli vyzradit. Policie měla v roce 2015 k dispozici její fotografii a hledala ji. Má za to, že nezáleží na tom, kam člověk uprchne, neboť pronásledování křesťanů je celostátní politikou a neomezuje se na určitou oblast. Popsala mimo jiné také zkušenost z roku 2023, kdy ji ženy z komunity nahlásily policii a ona musela utéct vyskočením z okna druhého patra. O tomto s imigračním úředníkem nemluvila, neboť byla velmi nervózní a měla strach, snažila se odpovídat na otázky jednoduše. Na závěr svého podání zdůraznila, že její náboženské přesvědčení z ní dělá terč pro čínské úřady a policii a kdyby se do vlasti vrátila, musela by čelit pronásledování. Jako věřící nemá v Číně žádné bezpečnostní záruky.

IV. Vyjádření žalovaného

18. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 7. 11. 2024 navrhl zamítnutí žaloby. Nesouhlasil s obsahem žalobních námitek, neboť dle něj nedokládají namítaná porušení zákonných ustanovení. Žalovaný zdůraznil, že ačkoliv v Číně panuje problematická situace v oblasti lidských práv a postavení křesťanů, nedokládá to samo o sobě, že všichni obyvatelé této země jsou vystaveni azylově relevantnímu zacházení. Žalobkyně nikdy nebyla čínskou policií zadržena, vyslýchána nebo uvězněna pro své náboženské smýšlení, nebyla a není ani v současnosti trestně stíhána, nestala se terčem jakéhokoliv jiného negativního jednání čínských státních orgánů či bezpečnostních složek, tím méně kvůli svému náboženskému přesvědčení. Žalobkyně kromě změny adresy bydliště pouze v rámci jedné provincie nečinila žádná jiná speciální opatření. Poukazovala na zadržování souvěrců, ale ona sama se terčem podobného jednání ze strany čínských orgánů nikdy nestala. Žalobkyni objektivně nikdo nebránil v její víře, nedošlo u ní k žádnému ohrožení života, svobody či jiných lidských práv. Žalovaný neshledal, že by byla v zemi původu pronásledována ve smyslu zákona o azylu. Žalovaný připomněl, že žalobkyni byl bez problémů vydán čínskými orgány cestovní pas s biometrickými údaji, tudíž je zjevné, že šlo o vydání dokladu na její pravou totožnost. Žalovaný dále odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje Bc. M.P.

19. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“, ve spojení s § 32 odst. 9 zákona o azylu) a ve věci rozhodoval bez jednání, neboť pro to byly splněny zákonem stanovené podmínky (§ 51 odst. 1 s. ř. s.).
20. **Žaloba je důvodná.**
21. Předmětem soudního přezkumu je správní rozhodnutí žalovaného, kterým žalobkyni nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ustanovení § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu. Krajský soud konstatuje, že žalovaný posoudil žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu jako přípustnou a v napadeném rozhodnutí ji meritorně posoudil. Krajský soud však přisvědčuje žalobní námitce žalobkyně, že žalovaný nesprávným způsobem vyhodnotil situaci i azylový příběh žalobkyně, odůvodnění napadeného rozhodnutí je vnitřně rozporné, a proto nepřezkoumatelné.
22. Krajský soud při posouzení věci bral v úvahu judikaturu Nejvyššího správního soudu, zejména rozsudek 9 Azs 39/2019-77 ze dne 29. 8. 2019, v němž se jedná o skutkově obdobnou věc jako v napadeném rozhodnutí, a to žádost o udělení mezinárodní ochrany čínského státního příslušníka z důvodu jeho příslušnosti k Církvi Boha Všemohoucího.
23. Žalobkyně v žalobě namítala, že má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu. Podrobně popsala, jak toto pronásledování probíhalo, hovořila o svém stěhování, úkrytech i zatýkání souvěrců. Žalovaný k tomuto v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyni „objektivně nikdo nebránil“, aby vyznávala svou víru a nedošlo u ní k porušení svobody vyznání či jiných základních lidských práv. Tuto „objektivitu“ ovšem žalovaný staví pouze na skutečnosti, že žalobkyně sama nikdy čínskými státními orgány zadržena nebyla, přestože podrobně popsala, jakým způsobem se tomuto zadržení preventivně bránila, a zvláště na skutečnosti, že žalobkyně Čínu opustila s biometrickým pasem a z mezinárodního letiště, což je dle žalovaného jasný důkaz toho, že o žalobkyni čínské státní orgány neměly zájem a že informace o perzekuování křesťanů pouze využila pro zlepšení své životní situace. Žalovaný přitom nijak konkrétně nezpochybnil azylový příběh žalobkyně, ani nezpochybnil její příslušnost k Církvi. Žalobkyně přitom pronásledování podrobně vylíčila.
24. Krajský soud se domnívá, že vzhledem k tomu, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nezpochybnil tvrzení žalobkyně o tom, že byla a mohla být jako členka Církve pronásledována, měl vycházet z přiměřené pravděpodobnosti pronásledování žalobkyně na základě jejího azylového příběhu. Žalovaný měl při svém rozhodování vycházet z konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu, podle níž má posuzování odůvodněných obav z pronásledování prospektivní povahu, takže není zcela nezbytné, aby žadatel o mezinárodní ochranu v minulosti již konkrétní akt pronásledování utrpěl. Například v rozsudku ze dne 24. 8. 2017, č. j. 1 Azs 227/2017–33, Nejvyšší správní soud uvedl: *„řízení o mezinárodní ochraně je specifické prospektivním rozhodováním, což znamená, že se posuzuje riziko hrozící žadateli v budoucnu. Pouhá skutečnost, že tedy stěžovatel dosud nebyl násilí (...) podroben, neznamená, že mu takové nebezpečí nehrozí.“* V rozsudku ze dne 26. 7. 2018, č. j. 7 Azs 162/2018–47, pak Nejvyšší správní soud shledal, že *„přezkum udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaven na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování (viz*

např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007–60, či ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008–83). Samotné ustanovení § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti. Je zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická.“

25. Standard přiměřené pravděpodobnosti budoucího pronásledování vymezil Nejvyšší správní soud zejména v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006–82: *„Přiměřená pravděpodobnost nežádoucího důsledku návratu do země původu (...) je dána tehdy, bývá-li tento důsledek v případech obdobných případu žadatele nikoli ojedinělý. Neznamená to, že pravděpodobnost, že nežádoucí důsledek nastane, musí být nutně vyšší než pravděpodobnost, že nenastane (tzn., že test ‚přiměřené pravděpodobnosti‘ představuje nižší důkazní standard než v civilních věcech) [tím méně to znamená, že v případě návratu do země původu musí být nastání nežádoucího důsledku prakticky jisté (tzn., že test ‚přiměřené pravděpodobnosti‘ představuje a fortiori i nižší důkazní standard než standard ‚nade vší pochybnost‘ v trestních věcech)], nýbrž to, že k nežádoucímu důsledku v případech obdobných případu žadatele dochází natolik často, že s ním ten, komu takový následek hrozí, musí počítat jako se vcelku běžným jevem, a nikoli jako s jevem toliko výjimečným.“* Posuzování odůvodněnosti obav z pronásledování vyložil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 25. 4. 2019, č. j. 5 Azs 207/2017–36: *„Posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je úzce spjato s dalšími kritérii, jelikož, jak Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, posouzení podmínek pro udělení azylu dle § 12 písm. b) zákona o azylu je postaveno na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007–60, či ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008–83). Samotný § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a s odůvodněností strachu z pronásledování jako prvkem objektivním, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti, ačkoli předchozí pronásledování žadatele je závažným ukazatelem odůvodněnosti strachu žadatele z pronásledování (viz čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice). Z tohoto důvodu nelze vyloučit, že žadatel bude mít odůvodněný strach z pronásledování i v případech, kdy k němu v minulosti nedocházelo (obdobné závěry vyplývají z čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice i pro skutečné nebezpečí vážné újmy jakožto nezbytné podmínky pro udělení doplňkové ochrany). (...) V rámci přezkumu důvodů pro udělení mezinárodní ochrany je tedy zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 % (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006–82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010–112).“* Uvedenými závěry s měl řídit žalovaný v nyní posuzované věci.
26. Žalobkyně v průběhu správního řízení i v podané žalobě zdůraznila, že její odůvodněný strach z pronásledování vyplývá už ze samotné příslušnosti k Církvi Boha Všemohoucího. Jde o církev, která je v Číně zakázána, lidé jsou nabádáni, aby její příslušníky udávali za peněžitou odměnu, členové církve jsou považováni za pachatele nábožensky motivované vraždy v roce 2014. Žalovaný na str. 5 napadeného rozhodnutí pouze uvedl, že *„správní orgán konstatuje, že protestantští věřící se obecně mohou stát terčem negativního jednání ze strany*

čínských státních orgánů či bezpečnostních složek“ a dále konstatoval, že žalobkyně „nebyla čínskou policií zadržena ani vyslýchána či dokonce uvězněna pro své náboženské smýšlení.“ Žalovaný nijak nezpochybnil, že žalobkyně je členkou Církve. V informaci o zemi původu, jež je součástí správního spisu, a to Čína – Informace Australské vlády ze dne 22. 12. 2021 je uvedeno: *„Některá nová náboženská hnutí, označovaná výrazem xie jiao, jsou v Číně nezákonná. Trestní zákon stanoví tresty odnětí svobody až na sedm let pro jedince, kteří využívají „pověřivé sekty, tajné spolky nebo zločinné náboženské organizace“ k podkopávání státních zákonů či správních předpisů. Církev byla zakázána jako skupina typu xie jiao v roce 1995. Samostatné policejní zákroky proti členům mohou souviset s členstvím v této organizaci nebo s údajnou kriminální činností související s touto organizací. Podle výzkumu, který uskutečnila nadace Dui Hua, americká nadace zabývající se výzkumem lidských práv, soudní žaloby vznesené proti členům Církve se jen zřídka týkají násilí, což naznačuje, že většina případů souvisí s členstvím v této skupině, a nikoli s údajným násilným trestným činem. Znalosti o Církvi jsou kusé, ale je jasné, že je v Číně nezákonná a zprávy o všeobecně rozšířeném zatýkání jsou věrohodné. Pro členy této církve je nezákonné šířit jejich víru, ti, kteří se pokusí šířit svoji víru, i představitelé této církve, jsou podrobeni přísnějšímu zkoumání státních orgánů. Nemožnost otevřeně vyznávat víru a údajná (avšak rozporovaná) izolace členů od rodiny a společnosti by mohla snížit míru, v níž jsou členové Církve vystaveni společenské diskriminaci. DFAT nedokáže ověřit, zda by bývalý člen nebo jedinec uvězněný za členství v této církvi, byl zařazen na kontrolní seznam osob se zákazem vycestování ze země.“*

27. Přestože žalovaný nezpochybnil příslušnost žalobkyně k Církvi, nijak se nevypořádal s výše uvedenými konkrétními informacemi obsaženými ve správním spise, přestože z nich vyplývá, že sama příslušnost k Církvi může zakládat odůvodněné obavy z pronásledování. Také se nevypořádal s otázkou, jaké nebezpečí hrozí žalobkyni jako příslušnici Církve z důvodu příslušnosti k ní nebo z důvodu účasti na jejích náboženských obřadech, pokud by ji čínské státní orgány odhalily. Rovněž se nevypořádal s hrozbou trestního postihu z důvodu členství v Církvi, ačkoliv žalobkyně a shodně materiál Čína – Informace Australské vlády ze dne 22. 12. 2021 uvedly, že Církev je v Číně zakázána a za členství v ní hrozí trest odnětí svobody až na 7 let. Tyto úvahy mělo napadené obsahovat a žalovaný pochybil, pokud tak neučinil.
28. Žalovaný v napadeném rozhodnutí argumentoval tím, že žalobkyně mohla k řešení své situace využít možnosti vnitřního přesídlení v rámci Číny, kterého nevyužila v plném rozsahu. Žalobkyně totiž uvedla, že se v průběhu let několikrát stěhovala, avšak pouze v rámci jedné provincie (která je ovšem například rozlohou mnohem větší než Česká republika, pozn. soudu). Žalovaný opuštění vlasti považoval za radikální řešení. V tomto bodě je rozhodnutí žalovaného vnitřně rozporné, neboť implicitně přijal výchozí předpoklad aplikace § 2 odst. 7 zákona o azylu, tedy že *„se obava cizince z pronásledování nebo vážné újmy vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má“*, ovšem zároveň v celém zbytku rozhodnutí žalovaný zastává názor, že žalobkyně nebyla v zemi původu vystavena žádnému pronásledování. Stejný postup v jiné věci vytkl žalovanému i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2019, č.j. 9 Azs 39/2019-77, v němž vyslovil: *„V citované pasáži žalovaný naopak implicitně připouští, že žalobce takové obavy měl, ale mohl se jim vyhnout právě vnitřním přesídlením. Tento logický rozpor žalovaný nijak nevysvětlil. Nijak nevysvětlil ani to, ve kterých provinciích by hrozba trestního stíhání byla menší než ve*

stěžovatelově domovské provincii, a z čeho dovedl, že by tato hrozba byla v různých provinciích různá, když vychází z trestního zákoníku, který je platný pro celou Čínskou lidovou republiku a je vymáhán státními orgány. Navíc je jeho přístup k samotné hrozbě trestního stíhání rozporný s judikaturou NSS. Ten konkrétně v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008–70, č. 1749/2009 Sb. NSS, připomněl, že ze samotné definice uprchlíka plyne, že „žadatel o mezinárodní ochranu pro účely § 12 písm. b) zákona o azylu nemusí dokazovat, že je ve větším ohrožení než kdokoli jiný v jeho azylově relevantní skupině, pokud je tato skupina jako celek terčem pronásledování. Tento závěr vyplývá z definice uprchlíka, která požaduje pouze existenci ‚odůvodněného strachu‘ z pronásledování, a je v souladu i s judikaturou zahraničních soudů.“ Žalovaný tedy měl povinnost vyjít z dostupných informací o zemi původu, které musejí být „v maximální možné míře (1) relevantní, (2) důvěryhodné a vyvážené, (3) aktuální a ověřené z různých zdrojů, a (4) transparentní a dohledatelné“ (rozsudek NSS ze dne 31. 7. 2008, č. j. 5 Azs 55/2008–71). Na jejich podkladě se měl důkladně vypořádat i s možností, zda pronásledování všech členů církve, k níž podle – překvapivě nejednoznačných – závěrů samotného žalovaného stěžovatel patří, nedosahuje v Číně, a konkrétně v provincii X, takové intenzity, že už samotné členství v této církvi vyvolává v jeho zemi původu odůvodněné obavy z pronásledování, přestože sám ještě žádným jasným aktem pronásledování vystaven nebyl. NSS netvrdí, že tomu tak je, nicméně bylo povinností žalovaného se i s touto možností vypořádat.“ S uvedenými závěry Nejvyššího správního soudu se krajský soud plně ztotožňuje a má za to, že je v novém rozhodnutí třeba uvedené rozpory odstranit.

29. Krajský soud dále shledal, že žalovaný svůj závěr o nedůvodnosti udělení mezinárodní ochrany postavil také na tom, že žalobkyni byl vydán biometrický cestovní pas a nebylo jí ze strany čínských státních orgánů nijak bráněno v odletu z Číny. Fakt bezproblémového vystěhování ze země původu ale sám o sobě nezpůsobuje nevěrohodnost žádosti o mezinárodní ochranu. V této souvislosti lze odkázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2010, č. j. 1 Azs 7/2010–114, podle kterého „založit závěr o nevěrohodnosti celé výpovědi (...) čistě na pochybnostech o okolnostech vycestování ze země nelze. K tomu by bylo nutno identifikovat zásadnější nesrovnalosti ve stěžovatelově výpovědi, případně rozpory mezi jeho výpovědí a dostupnými informacemi o zemi původu atd.“ Kromě toho žalovaný nijak nezohlednil azylový příběh žalobkyně, namísto toho jí vytkl, že pouze využívá znalosti o církvi, aby získala azyl, aniž by dostatečně odůvodnil, na základě čeho k takovému závěru dospěl. Žalovaný uzavřel, že žalobkyně nebyla v zemi původu nijak pronásledována, nevzal však v úvahu např. sdělení žalobkyně, že se stále stěhuje, v zásadě je neustále na útěku, skrývá se, nemůže projevit svou víru veřejně. Žalobkyně, byť stručně, již ve správním řízení kladla důraz na skutečnost, že jí hrozí zatčení, což také vyeskalovalo útekem z okna, protože ji někdo udal. Toto dle názoru krajského soudu nesvědčí pro tvrzení žalovaného, že žalobkyně pouze využila informace o útisku křesťanů, aniž se jí toto riziko skutečně dotýká, naopak to svědčí o obavách žalobkyně z návratu do země původu podložených vlastními zkušenostmi. Kromě toho v informaci o zemi původu, jež je součástí správního spisu, a to Čína – Informace Australské vlády ze dne 22. 12. 2021, je uvedeno, že se nepodařilo ověřit, zda bývalý člen nebo jedinec uvězněný za členství v této církvi, byl zařazen na kontrolní seznam osob se zákazem vycestování ze země. Dle mínění krajského soudu tedy nemůže obstát argumentace žalovaného, který celý azylový příběh žalobkyně fakticky odmítl s tvrzením, že nebyla v zemi původu pronásledována, když obdržela biometrický pas a odcestovala.

Tento názor nemá oporu ve správním spise ani ve výše uvedené judikatuře Nejvyššího správního soudu.

30. Žalobkyně taktéž namítala, že rovněž splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany formou doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu z důvodu jejího možného vystavení mučení či nelidskému nebo ponižujícímu zacházení z důvodu podání žádosti o mezinárodní ochranu v jiném státě. V napadeném rozhodnutí žalovaný k obavám žalobkyně z pronásledování a nebezpečí vážné újmy v případě návratu do vlasti uvedl, že toto považuje za čistě hypotetickou spekulaci, kdy neexistenci jakéhokoliv rizika pro žalobkyni opět zdůvodnil vydáním cestovního pasu a odletem žalobkyně z mezinárodního letiště. Žalovaný konstatoval neexistenci důkazů o systematickém týrání včetně zadržování a špatného zacházení s neúspěšnými žadateli o azyl, kteří se vracejí do Číny. Krajský soud upozorňuje, že v informaci o zemi původu, Čína – Informace Australské vlády ze dne 22. 12. 2021, je uvedeno na str. 43: „*DFAT není schopno ověřit, jak je zacházeno se zamítnutými žadateli o azyl, kteří se vrátili do Číny, ale nemá žádné informace, jež by naznačovaly, že jsou perzekvováni státními orgány jen za to, že žádali o azyl. Je však pravděpodobné, že čínské úřady budou vědět o tom, jak se čínští žadatelé o azyl chovali v době svého pobytu mimo Čínu, a mohou vědět, že žadatelé požádali o azyl. Důsledky pro tyto žadatele nejsou jasné.*“ Dle názoru krajského soudu má na zákonnost napadeného rozhodnutí vliv, že žalovaný pouze konstatoval neexistenci důkazů o týrání a špatném zacházení s žadateli o azyl. Ovšem nijak se nevypořádal s výše uvedenými ambivalentními údaji obsaženými ve spise, nijak nepřihlédl ke specifickému postavení žalobkyně jako žadatelky o azyl z důvodu náboženského pronásledování. Tvrzení žalovaného, že čínské státní orgány mohly žalobkyni zatknout po dobu jejího pobytu v zemi původu, mohly požádat Českou republiku o její vydání a skutečnost, že toto nenastalo znamená, že žalobkyni nehrozí vážná újma dle § 14a odst. 2 zákona o azylu, jsou pouze názorem žalovaného, který není podložen zjištěními ze správního spisu, a proto neobstojí. Naopak zde uvedený, opakovaně citovaný závěr z informace o zemi původu, Čína – Informace Australské vlády ze dne 22. 12. 2021, nasvědčuje tomu, že obavy žalobkyně z vážné újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu jsou reálné.
31. Z výše uvedených skutečností dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný nezohlednil dostatečně konkrétní okolnosti případu, nezabýval se tvrzeními žalobkyně, jeho argumentace není dostatečná a v některých částech je i vnitřně rozporná.

VII. Závěr a náklady řízení

32. Krajský soud proto uzavřel, že napadené rozhodnutí je stíženo nesprávným posouzením právních otázek výkladu § 12 písm. b) zákona o azylu, žalovaný se nezabýval přiměřenou pravděpodobností pronásledování, otázkou prospektivnosti, neposoudil individuálně odůvodněnost strachu žalobkyně z pronásledování z důvodu náboženství. Napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné mimo jiné proto, že žalovaný dospěl k závěru o nevěrohodnosti obav žalobkyně zejména na základě toho, že jí byl vydán biometrický cestovní doklad a bylo jí umožněno odletět z vlasti, což samo o sobě nevěrohodnost výpovědi žalobkyně a jejího azylového příběhu nezpůsobuje. Žalovaný se dále nedostatečně vypořádal s otázkou hrozby vážné újmy hrozící žalobkyni po návratu do země původu.

33. Na podkladě výše uvedených skutečností krajský soud napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. pro nepřezkoumatelnost a pro rozpor mezi obsahem spisu (informacemi o zemi původu) a napadeným rozhodnutím a věc vrátil věci žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem krajského soudu. Bude na žalovaném, aby se opětovně zabýval žádostí žalobkyně a vypořádal se s otázkou, jaké nebezpečí hrozí žalobkyni jako příslušnici Církve z důvodu příslušnosti k ní nebo z důvodu účasti na jejích náboženských obřadech, pokud by ji čínské státní orgány odhalily, s přiměřenou pravděpodobností jejího pronásledování. Rovněž se vypořádá s hrozbou trestního postihu z důvodu členství v Církvi a v neposlední řadě situaci žalobkyně posoudí optikou § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu.
34. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť byť byla žalobkyně v řízení procesně úspěšná a má tak vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení, pak žalobkyni, jak vyplývá ze spisu, žádné náklady nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ostrava 29. ledna 2026

Mgr. Jana Volková
samosoudkyně